

Voorzitter,

De bestuurlijke inleiding haalt de onvoorspelbaarheid van de wereld om ons heen aan en, zo staat er, *'dat vraagt om wijsheid, maar vooral ook om daadkracht vanuit de rol die wij als provincie kunnen nemen'*. Onze fractie ondersteunt die visie! Nu vraagt het ook om wijsheid wat je daar nog verder zelf aan toe kan voegen. Onze fractie denkt dan aan de velen in Zuid-Holland die dat mede doen door het gebed.

In de voorbereiding op deze vergadering lazen wij in de Bijbel het verhaal over een koning die God bad in een ongelukkige situatie die door omstandigheden was ontstaan. Een bestuurlijk dilemma om het zo maar te zeggen. En God verhoorde deze koning! Onze fractie put daar moed uit! Wij geloven dat de wijsheid en draagkracht ons mede gegeven wordt in de verhooring van onze gebeden. En wij staan daarbij stil welke diepere betekenis de huidige situatie voor onze samenleving kan hebben.

Onze fractie bedankt GS voor de uitwerking van de begroting in de nieuwe opzet. In het vervolg zien we wel graag een doorontwikkeling op het vlak van reserves en kengetallen. U kent ons standpunt over China en de schrijnende mensenrechten in dat land: wees voorzichtig met China!

De kop in het Financiële Dagblad van vorige week donderdag verwoordt het treffend: *'Financiën gemeenten kraken door de coronacrisis'*. In de commissiebehandeling is daar uitgebreid bij stil gestaan. En hoewel wij de zelfstandigheid van gemeenten belangrijk blijven vinden steunen wij de voornemens om naast intensivering van de ondersteunende en toetsende rol ook de vrijblijvendheid te bezien als gebruik gemaakt wordt van de inzet van de provincie.

Niet alleen gemeenten gaan het zwaar krijgen maar iedereen gaat hier wat van merken. Goed dat GS heeft toegezegd om snel met een concrete stappen ten aanzien van stikstof en corona te komen en dat door PS uiterlijk te laten beslissen met de voorjaarsnota. We missen wel een beetje de grip op deze dossiers en de tijd schrijdt voort.

Cultuur en erfgoed verbindt mensen. Onze fractie roept GS op om meerjarige afspraken te maken met de vijf vaste partners. Afspraken over het jaarlijks indexeren van de boekjaarsubsidies met de loon- en prijsinflatie en over het structureel versterken. Hier dienen wij met GL, PvdA, CDA, VVD en SP een amendement voor in. Het bedrag, 250.000 euro voor een half jaar, is tevens een indicatie wat structureel nodig is en in de komende begrotingen meegenomen kan worden. Mooi dat we voor deze gedachtelijn in de commissiebehandeling de instemming van de portefeuillehouder hoorden.

Onze fractie begrijpt de overwegingen om van de 40 miljoen euro 28,9 miljoen euro extra naar de MKB Innovatieregeling, het MIT, te bestemmen. Mede gezien de provinciale bijdrage zou onze fractie willen dat we de middelen kunnen richten op de drie grote economische transitie. Kan GS toezeggen in overleg met EZK te treden om de innovatiemiddelen te kunnen richten op circulair, digitaal en de energietransitie, bijvoorbeeld door deelplafonds in te stellen?

We verwachten dat GS zoveel mogelijk vaart maakt met het uitvoeren van plannen die er liggen rond het bevorderen van biodiversiteit en het realiseren van Natuur Netwerk Nederland (NNN). Kijk om te beginnen eens wat er nu al mogelijk is! Wij onderschrijven van harte het voornemen van het college om via de werkgroep financiën allereerst voor "Groen" in kaart te brengen wat structureel gefinancierd kan worden en wat incidenteel. De natuurorganisaties hebben aandacht gevraagd voor de tekorten en waarderen het dat de gedeputeerde het gesprek daarover aan wil gaan.

We kijken uit naar de landbouwvisie van GS. Graag aandacht voor participatie in, en draagvlak voor de landbouwvisie. De ambitie om te komen tot een duurzame landbouw- en voedselketen die aansluit op de opgaven (zoals bodemdaling, biodiversiteit, weidevogels) is niet eenvoudig. Een deel van de agrariërs ziet kansen in de transitie naar kringlooplandbouw of klimaatbestendige landbouw, voor een ander deel zal dat een stuk lastiger zijn! Wat denkt GS daaraan te doen? Is er draagvlak?

Graag aandacht voor de kwaliteit van grondwater, zeker nu er belangstelling ontstaat voor ultra diepe geothermie als energiebron, wat niet ten koste mag gaan van de kwaliteit van grondwater. We liggen nog onvoldoende op koers wat betreft het behalen van de doelen van de Kader Richtlijn Water. Hoe zorgen GS voor voldoende borging van de KRW-doelen in beleid en handelen van de provincie?

Bij de bereikbaarheid in Zuid-Holland missen we aandacht voor het personen- en vrachtvervoer over water en een integrale visie op bereikbaarheid: hoe kunnen alle modaliteiten ingezet worden om de best bereikbare maar ook de meest verantwoordde provincie te worden? Die visie willen wij graag terugzien! Wanneer kan dat?

De concretisering van een gezond Zuid-Holland missen we. De aandacht moet meer verschuiven van achteraf controleren (door vergunningen, handhaving etc.) naar preventie aan de voorkant. Het grootste gedeelte van het geld gaat nu naar vergunningverlening en toezicht houden.

Woningbouvvolumes zijn een aandachtspunt. Het aantal te bouwen woningen voor alle doelgroepen moet fors omhoog! Op dit moment heeft de provincie te weinig middelen en bevoegdheden om het aantal woningen te bouwen conform onze voorschriften. Kunt u aangeven welke middelen en bevoegdheden zou GS willen hebben? Welke rol ziet GS daarin voor PS en voor GS?

Tot slot voorzitter nog een enkel woord over de organisatie. De afgelopen maand heeft de organisatie laten zien dat als het eropaan komt snel te kunnen schakelen. Met meer dan gemiddelde inzet is er gewerkt aan geheel nieuwe vorm van werken. Ge-wel-dig! Toch zal de werkelijkheid qua werken ook voor de organisatie blijvend veranderen. Dat zal de nodige aanpassingen en wellicht ook onzekerheden met zich meebrengen. Wij vertrouwen erop dat de organisatie die slag kan maken. Bij voorkeur in een omgeving waarin (echt) iedereen in gelijke mate gelijk behandeld wordt en alle (kwetsbare groepen) dezelfde aandacht gaan krijgen.

Van harte wensen wij Gedeputeerde Staten en de organisatie Gods zegen toe in uw belangrijke werk!

Dank u wel.